

1. Податкове право

- 1.1. Закон України № 408-VII від 04.07.2013р. "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення".
- 1.2. Закон України N 443-VII від 05.09.2013 "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо реєстрації осіб як платників податків"
- 1.3. Постанова Кабінету Міністрів України № 683 від 21.09.2013р. «Деякі питання випуску фінансових казначейських векселів»
- 1.4. Наказ Міністерства доходів і зборів України N453 від 09.09.2013 "Про затвердження Порядку прийняття банками на виконання розрахункових документів на виплату заробітної плати"
- 1.5. Лист Міністерства доходів і зборів України N 16331/7/99-99-22-01-03-17/1008 від 28.08.2013 р. «Щодо застосування штрафів за перевищення граничної суми готівкових розрахунків»
- 1.6. Лист Міністерства доходів і зборів України N 17802/7/99-99-19-03-02-17 від 12.09.2013 «"Щодо нарахування та сплати авансових внесків при виплаті дивідендів"
- 1.7. Лист Міністерства доходів і зборів України № 10807/6/99-99-19-04-03-15 від 10.09.2013, "Щодо оподаткування особливим податком операцій з передачі векселя від однієї юридичної особи іншій як оплата за поставлений товар"
- 1.8. Лист Міністерства доходів і зборів України N 13986/7/99-99-17-04-17 від 05.08.2013 р. "Щодо податку на нерухомість"

2. Господарське право

- 2.1. Закон України 425-VII від 03.09.2013 р. "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини"
- 2.2. Наказ Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України №405 від 27.08.2013р. «Про прийняття національних стандартів»
- 2.3. Лист Державної служби інтелектуальної власності України № 1-7/6801 від 05.09.2013 р. "Стосовно встановленого законодавством порядку розгляду заявки на промисловий зразок та визнання недійсним патенту"

3. Цивільне та фінансове право

- 3.1. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо сплати судового збору)"
- 3.2. Постанова Національного банку України N 365 від 16.09.2013 р "Про порядок надходження коштів в іноземній валюті на поточні рахунки фізичних осіб в межах України"
- 3.3. Лист Національного банку України № 18-111/10879 від 29.08.2013 р. «Про роз'яснення стосовно дотримання фізичними особами вимог законодавства щодо проведення розрахунків у безготівковій формі за договорами купівлі-продажу, що підлягають нотаріальному посвідченню, на суму більше 150000 гривень»

4. Судова практика

- 4.1. Верховний суд України. Правовий висновок у справі № 6-63цс13 (про підтвердження передання грошей за договором позики)
- 4.2. Верховний Суд України. Правовий висновок у справі № 6-79цс13 (про визнання недійсним договорів та визнання права власності)

РОЗДІЛ 1. ПОДАТКОВЕ ПРАВО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ЗАКОН № 408-VII від 04.07.2013р.

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення». Набув чинності з 01.09.2013 року

Законом вводиться поняття «трансферне ціноутворення» та передбачається здійснення контролю безпосередньо Міністерством доходів і зборів України за контрольованими операціями щодо відповідності цін в операціях між пов'язаними особами рівню ринкових цін.

Трансферне ціноутворення – система визначення звичайної ціни товарів та/або результатів робіт та послуг в операціях, визначених контрольованими.

Для платників податків, які не проводять контрольованих операцій, звичайною ціною вважатиметься ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору, якщо інше не встановлено Податковим кодексом - наприклад, при визначенні доходу у вигляді безоплатно отриманих товарів (послуг), а також при безоплатному отриманні послуг від нерезидента (ПДВ). Крім того податківці мають право спростувати відповідність ціни, визначеної сторонами договору, ринковим цінам.

Операції визнаватимуться контрольованими за умови, що загальна сума операцій здійснених платником податків за календарний рік, становить понад 50 млн. грн. на рік (без урахування ПДВ) в розрахунку на одного контрагента, який при цьому є:

1) пов'язаною особою - нерезидентом;

2) пов'язаною особою - резидентом, який: - задекларував від'ємне значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток за попередній податковий (звітний) рік; - застосовує спеціальні режими оподаткування станом на початок податкового (звітного) року; - сплачує податок на прибуток підприємств та/або ПДВ за іншою ставкою, ніж базова (основна), встановлена у відповідності з Податковим кодексом, станом на початок податкового

(звітного) року; - не був платником податку на прибуток підприємств та/або ПДВ станом на початок податкового (звітного) року;

3) нерезидентом, який зареєстрований у державі (на території), в якій ставка податку на прибуток (корпоративний податок) на 5 і більше відсотків нижче, ніж в Україні, або який сплачує податок на прибуток (корпоративний податок) за ставкою на 5 і більше відсотків нижчою, ніж в Україні. Перелік таких держав (територій) затверджується Кабінетом Міністрів України та публікується щороку в офіційних друкованих виданнях та на офіційному веб-сайті Міндоходів із зазначенням ставок податку на прибуток (корпоративний податок). Інформація про зміну ставок публікується протягом трьох місяців з моменту такої зміни.

В новій редакції викладено статтю 39 Податкового кодексу України, якою раніше було врегульовано принципи визначення «звичайних цін». Після внесених змін норми цієї статті застосовуватимуться тільки при визначенні бази оподаткування в контрольованих операціях для цілей розділу III Податкового кодексу України «Податок на прибуток підприємств» та розділу V «Податок на додану вартість».

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

Платники податків, які здійснюють контрольовані операції, щорічно до 1 травня року, наступного за звітним, зобов'язані надати до Міністерства доходів і зборів України в електронному вигляді (з електронними підписами та печатками) звіт про контрольовані операції, здійснені у минулому році. Тобто, звіт про здійснювані контрольовані операції за період з 1 вересня по 31 грудня 2013 року слід буде подати до 1 травня 2014 року.

З 1 вересня 2013 року по 1 вересня 2014 року за неправильне визначення податкових зобов'язань у контрольованих операціях буде застосовуватися відповідальність в розмірі 1 гривня. В той же час, за неподання платником податків звіту або обов'язкової документації про проведені ним контрольовані операції протягом року передбачена відповідальність у розмірі 5% загальної суми контрольованих операцій (п. 120.3 ст. 120 Податкового кодексу України).

[до змісту](#)

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Закон N 443-VII від 05.09.2013р.

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо реєстрації осіб як платників податків

Закон набирає чинності з 01.01.2014р. та передбачає спрощення процедури реєстрації суб'єктів господарської діяльності як платників податків.

Внесеними змінами визначено, що платники податку, які уклали з відповідним контролюючим органом договір про визнання електронних документів, можуть подати реєстраційну заяву про добровільну реєстрацію платником ПДВ засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством.

Крім цього, передбачено, що реєстраційна заява про добровільну реєстрацію платником ПДВ та заява про обрання спрощеної системи оподаткування можуть бути подані державному реєстратору як додаток до реєстраційної картки, що подається для проведення державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи - підприємця. Електронна копія заяви, виготовлена шляхом сканування, передається державним реєстратором до контролюючих органів одночасно з відомостями з реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи - підприємця згідно із Законом "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців".

[до змісту](#)

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Постанова № 683 від 21.09.2013р.

Деякі питання випуску фінансових казначейських векселів

За допомогою векселів планується: по-перше, здійснити реструктуризацію фактичної бюджетної заборгованості, що утворилася станом на 1 січня 2013 року, у частині:

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

- 1) бюджетної кредиторської заборгованості розпорядників бюджетних коштів;
- 2) заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення;
- 3) бюджетних зобов'язань одержувачів бюджетних коштів.

По-друге, векселями відшкоднують суми ПДВ, якщо сума відшкодування — не менше 500 тис. грн.

Нагадаємо, що вексельне відшкодування ПДВ можливе лише за заявою платника податків, та є правом останнього. Звісно податківці будуть проводити роз'яснювальну роботу щодо переваг такого відшкодування, однак наголошуємо що такі роз'яснення не є обов'язковими для платника податків. Крім того, вважаємо що не можуть видаватися векселі у рахунок уже заявлених до відшкодування сум ПДВ, які платник ПДВ раніше вирішив направити в погашення майбутніх зобов'язань або ж на рахунок. Адже вибір способу відшкодування платник ПДВ має зробити під час подання декларації.

Поява Постанови № 683 стає відправною точкою для того, щоб вже до кінця 2013 р. перевести усі борги держбюджету у цінні папери, емітовані Казначейством, — фінансові казначейські векселі. Скористатися ними запропонували наряду з платниками ПДВ, перед якими заборгувала держава, також й розпорядникам (одержувачам) бюджетних коштів, які заборгували перед своїми кредиторами.

При цьому виходячи з норм Постанови № 683, за допомогою векселів погашатимуть бюджетну кредиторку лише держбюджету. Місцеві ж бюджети вексельні розрахунки оминули.

Платникам ПДВ відомо, що є два класичних шляхи отримання бюджетного відшкодування: погашати ним майбутні податкові зобов'язання або ж отримувати

на рахунок у банку. Водночас, Постанови № 683 не розрізняє цих двох видів, а говорить узагалі про реструктуризацію (читай — «овекселювання») «сум податку на додану вартість, заявлених до відшкодування та підтверджених за результатами перевірки, але не відшкодованих на звітну дату платникові податку». Таким чином, вважаємо, платника ПДВ можуть спробувати позбавити всього відшкодування, запропонувавши замість нього цінний папір.

Крім того, погодившись на отримання фінансового векселя, та у випадку якщо вже в наступному звітному періоді в декларації виявиться податок до сплати, погашати його доведеться з власної кишені платника податків, оскільки скористатися фінансовим казначейським векселем можливо лише з настанням терміну його погашення.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

Наказ №453 від 09.09.2013р.

Про затвердження Порядку прийняття банками на виконання розрахункових документів на виплату заробітної плати

Зазначеним Порядком Міндоходів встановлено механізм прийняття банками грошових чеків, платіжних доручень та інших розрахункових документів на видачу (перерахування) коштів для виплати заробітної плати, на які відповідно до Закону "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

Банки зобов'язані приймати від платників єдиного внеску вищезазначені розрахункові документи на видачу (перерахування) коштів для виплати заробітної плати та здійснювати видачу (перерахування) зазначених коштів лише за умови одночасного подання платником єдиного внеску розрахункових документів (документів на переказ готівки) про перерахування коштів для сплати сум єдиного внеску. При цьому суми, сплачені за цими документами, повинні складати не менше 1/3 суми коштів для виплати заробітної плати, зазначеної в грошових чеках, платіжних дорученнях та інших розрахункових документах.

Цей Порядок не застосовується щодо:

- підприємств та організацій громадських організацій інвалідів, де кількість інвалідів становить не менше 50 % загальної чисельності працюючих, і за умови, що фонд оплати праці таких інвалідів становить не менш як 25 % суми витрат на оплату праці;
- дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав, філій, представництв та інших відокремлених підрозділів іноземних підприємств, установ та організацій (зокрема міжнародних), розташованих на території України;
- платників, які перебувають на казначейському обслуговуванні в Державній казначейській службі.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

Лист N 16331/7/99-99-22-01-03-17/1008 від 28.08.2013 р.

Щодо застосування штрафів за перевищення граничної суми готівкових розрахунків

Таким чином з 01.09.2013р. механізму додавання перевищення граничної суми розрахунків до фактичного залишку готівки в касі не існує, а податкова в черговий раз намагається своїми листами розширити повноваження та права цього органу. Крім того, нагадаємо що за порушення порядку проведення готівкових розрахунків фізичних осіб-підприємців та посадових осіб юридичних осіб передбачена адміністративна відповідальність за ст. 16315 КпАП у вигляді штрафу в розмірі від 100 до 200 НМДГ (повторне протягом року – від 500 до 1000 НМДГ)

Як відомо з 01.09.2013р. в Україні обмежено граничну суму розрахунків готівкою, а саме:

- підприємств (підприємців) між собою протягом одного дня в розмірі 10 000 грн;
- фізичної особи з підприємством (підприємцем) протягом одного дня за товари (роботи, послуги) у розмірі 150 000 грн;
- фізичних осіб між собою за договорами купівлі-продажу, які підлягають нотаріальному посвідченню, у розмірі 150 000 грн.

У зв'язку з цим Міндоходів повідомило яким чином перевіряючі будуть здійснювати контроль за дотриманням підприємствами (підприємцями) установлених обмежень

під час здійснення ними готівкових розрахунків між підприємствами (підприємцями) та фізичними особами.

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

Так, здійснюючи перевірку розрахункових операцій конкретного підприємства (підприємця) податківцями будуть використовуватися касові та розрахункові документи (касова книга, касові ордери, журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових документів, звіти працівників щодо витрачання підзвітних сум), а також документи, що підтверджують здійснені покупцем (замовником) витрати готівки під час придбання товарів, оплати наданих послуг та виконаних робіт (касові та товарні чеки, розрахункові квитанції, квитанції до прибуткових касових ордерів, інші розрахункові документи, а також рахунки-фактури, податкові накладні, договори на поставку продукції, надання послуг, виконання робіт, товарно-транспортні накладні тощо). У разі потреби можуть здійснюватися зустрічні перевірки підприємств (підприємців) з порівнянням даних (за сумами і строками) з відповідних касових документів платників і одержувачів готівкових коштів.

У разі виявлення факту перевищення граничної суми готівкових розрахунків підприємства (підприємців), податківці дійшли висновку, що надлишкова сума додається розрахунково до фактичних залишків готівки в касі платника готівки одноразово (того самого дня, в який було здійснено цю операцію), а одержана сума порівнюється із затвердженим лімітом каси. Нагадаємо що отримана різниця має значення для нарахування штрафних санкцій.

Однак такий висновок податківців не відповідає діючому законодавству, оскільки постановою НБУ N 210 від 06.06.2013 р., якою і було введено обмеження готівкових розрахунків, також було внесено зміни до Положення про ведення касових операцій в національній валюті України N 637 від 15.12.2004 р, а саме викладено у новій редакції п. 2.3 та п. 7.46, що встановлювали механізм додавання перевищення граничної суми розрахунків до фактичного залишку готівки в касі. Наразі норми передбачені зазначеними пунктами такого механізму не містять, а отже коментований лист очевидно є намаганням контролерів якимось чином надати правове обґрунтування діям своїх співробітників, що будуть здійснювати перевірки.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

Лист N 17802/7/99-99-19-03-02-17 від 12.09.2013р.

Щодо нарахування та сплати авансових внесків при виплаті дивідендів

Розглядаючи питання нарахування та сплати авансових внесків з податку на прибуток при виплаті дивідендів Міндоходів повідомило, що сплачені протягом 2013 р. авансові внески з податку на прибуток при виплаті дивідендів, а також не враховані у зменшення податку суми авансових внесків при виплаті дивідендів за попередній рік зменшують суму податкових зобов'язань платника, що підлягають сплаті, у декларації за 2013 р.

Відповідно суми авансових внесків з податку на прибуток, що сплачуватимуться щомісяця починаючи з березня 2014 по лютий 2015 р. включно, розраховуються у декларації за 2013 р. у розмірі не менше 1/12 нарахованої до сплати суми податку за 2013 р., зменшеної на суми сплачених у такому році авансових внесків при виплаті дивідендів, а також не врахованих у зменшення податку сум авансових внесків при виплаті дивідендів за попередній рік.

[до змісту](#)

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

Лист № 10807/6/99-99-19-04-03-15 від 10.09.2013р.

Щодо оподаткування особливим податком операцій з передачі векселя від однієї юридичної особи іншій як оплата за поставлений товар

Розглядаючи питання щодо оподаткування особливим податком операцій з передачі векселя (шляхом індосаменту) від однієї юрособи іншій як оплата за поставлений товар (надані послуги, виконані роботи) Міндоходів зазначило, що видача векселя, урахування векселя, його погашення не є об'єктом оподаткування особливим податком згідно з пп. 213.2.4 Податкового кодексу. Однак операція вчинення індосаменту (передача векселя) є об'єктом оподаткування особливим податком згідно з пп. 213.1.7 п. 213.1 ст. 213 Кодексу, оскільки така операція передбачає перехід прав власності на цінний папір до іншої особи.

Такі операції оподатковуються за ставкою 1,5 % від суми операції з продажу цінних паперів поза фондовою біржею, що не перебувають у біржовому реєстрі відповідно до пп. 215.1.1.4 п. 215.1.1 ст. 215 Кодексу.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

Лист N 13986/7/99-99-17-04-17 від 05.08.2013 р.

Щодо податку на нерухомість

Нагадаємо, що 4 липня 2013 року ВРУ ухвалила Закон N 403-VII, яким звільнила у 2013 році фізичних осіб від сплати податку на нерухомість. Однак до прийняття закону податківці вже встигли надіслати багатьом платникам податку податкові повідомлення-рішення з визначеною сумою грошового зобов'язання. Більш того окремі сумлінні платники навіть встигли сплатити цей податок до бюджету, чим завдали собі клопоту з процедурою його повернення.

У розглянутому листі Міндоходів висловилося з питання правомірності дій посадових осіб територіальних органів з визначення грошових зобов'язань фізособам - платникам податку на нерухоме майно та надіслання таким платникам податкових повідомлень-рішень. Фактично мова йде про те, що робити з раніше відправленими повідомленнями-рішеннями, які надсилалися фізособам для сплати цього податку.

Податківці констатували, що податкове рішення, яке не відповідає законодавству, підлягає скасуванню відповідним контролюючим органом, але для цього платнику податку необхідно ініціювати процедуру його адміністративного оскарження (ст. 55 ПКУ). Крім того, податківці висловилися

про доцільність повернення з бюджету сплаченого у 2013 році податку на нерухомість, однак обов'язковою умовою для такого повернення є подання фізособою відповідної заяви протягом 3 років.

[до змісту](#)

2. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Закон 425-VII від 03.09.2013 р.

Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини

В Україні з'явився закон, що регулює виробництво органічної продукції та сировини. Якщо коротко, органічною вважається та продукція або сировина, яка вироблена (вирослена, перероблена) без застосування хімічних добрив, пестицидів, ГМО, консервантів тощо.

Деякі норми, які містилися в проекті цього закону (№ 0979), з кінцевого тексту зникли. Наприклад, що протягом 5 років ціна на одиницю органічної продукції не може перевищувати вдвічі ціну на аналогічну одиницю традиційної (неорганічної) продукції. Виробники органічної продукції (сировини) можуть розраховувати на таку ж державну підтримку, як і звичайні с/г підприємства, хоча проектом для них передбачалися більш привабливі умови.

Здійснювати виробництво органічної продукції (сировини) має право фіз- чи юрособа будь-якої організаційно-правової форми та будь-якої форми власності, яка пройшла оцінку відповідності виробництва, отримала сертифікат відповідності та включена до Реєстру виробників органічної продукції (сировини).

Детальні правила виробництва та обігу цієї продукції за кожним окремим напрямом (тваринництво, бджільництво тощо) буде розроблено Мінагрополітики за участі відповідних спеціалізованих наукових установ, а затвердить їх Кабмін. Законом встановлено лише загальні правила, наприклад, що продукти тваринництва виробляються з тварин, які були на органічному утриманні від народження і протягом усього життя, зокрема, годувалися кормами, отриманими в результаті органічного виробництва.

Цікаві нюанси стосуються маркування органічної продукції. Так, обов'язковим є використання державного логотипу, що складається з напису "органічний продукт" та відповідного графічного зображення. Не допускається використання напису "органічний продукт" у власних назвах продуктів та торговельних марках при рекламуванні. Забороняється при маркуванні продукції, яка не відповідає вимогам даного закону, використовувати позначення з написами "органічний", "біодинамічний", "біологічний", "екологічний", словами з префіксом "біо" тощо.

Закон набере чинності через 3 місяці з дня його опублікування, а протягом ще 6 місяців суб'єкти господарювання, які маркують свою продукцію як органічну, зобов'язані будуть привести свою діяльність у відповідність з новими нормами. На час підготовки дайджесту закон не опублікований

[до змісту](#)

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Наказ №405 від 27.08.2013р.

Про прийняття національних стандартів

Мінрегіон прийняв наступні національні стандарти

- ДСТУ-Н Б Д.1.1-2:2013 «Настанова щодо визначення прямих витрат у вартості будівництва»;
- ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 «Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва»;

Закон, яким регламентована процедура банкрутства не дає поняття судових витрат, а тому для їх визначення доцільно керуватися вимогами ст.44 ГПК України, якою визначається склад судових витрат, та зокрема встановлюється що до них належать витрати пов'язані з розглядом справи. На наш погляд, заробітна плата арбітражного керуючого, яка законодавчо покладена на боржника, але також може виплачуватися кредиторами, жодним чином не пов'язана з судовими витратами і таке обмеження, а тим більш встановлення строку та загального розміру заробітної плати, яка має бути забезпечена боржником на момент подачі заяви про банкрутство, є доволі спірним.

- ДСТУ-Н Б Д.1.1-4:2013 «Настанова щодо визначення вартості експлуатації будівельних машин та механізмів у вартості будівництва»;
- ДСТУ-Н Б Д.1.1-5:2013 «Настанова щодо визначення розміру коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди і інші витрати у вартості будівництва»;
- ДСТУ-Н Б Д.1.1-6:2013 «Настанова щодо розроблення ресурсних елементних кошторисних норм на будівельні роботи»;
- ДСТУ-Н Б Д.1.1-9:2013 «Настанова щодо визначення вартості та трудомісткості робіт з перевезення будівельних вантажів власним автомобільним транспортом будівельних організацій при складанні договірної ціни та проведенні взаєморозрахунків за обсяги виконаних робіт».

Вищезазначені стандарти набувають чинності 1 січня 2014 року. За словами високопосадовців Міністерства прийняті стандарти дозволяють достовірно визначати вартість будівництва на різних стадіях його здійснення. Тому радимо врахувати нові стандарти та привести у відповідність власні проекти, будівництво яких планується в наступному році.

[до змісту](#)

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ

Лист № 1-7/6801 від 05.09.2013 р.

Стосовно встановленого законодавством порядку розгляду заявки на промисловий зразок та визнання недійсним патенту

У зазначеному листі Державна служба інтелектуальної власності повідомила, що патент на промисловий зразок може бути визнаний недійсним (повністю або частково), зокрема, у разі невідповідності запатентованого промислового зразка умовам патентоспроможності (новизна) чи видачі патенту внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб виключно в судовому порядку.

Враховуючи вищезазначене, Служба також повідомила, що заходи щодо скасування рішення про видачу патентів не входять до повноважень Державної служби інтелектуальної власності України та закладу експертизи ДП «Український інститут промислової власності»

[до змісту](#)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ

Лист № 1-7/6801 від 05.09.2013 р.

Стосовно встановленого законодавством порядку розгляду заявки на промисловий зразок та визнання недійсним патенту

У зазначеному листі Державна служба інтелектуальної власності повідомила, що патент на промисловий зразок може бути визнаний недійсним (повністю або частково), зокрема, у разі невідповідності запатентованого промислового зразка умовам патентоспроможності (новизна) чи видачі патенту внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб виключно в судовому порядку.

Враховуючи вищезазначене, Служба також повідомила, що заходи щодо скасування рішення про видачу патентів не входять до повноважень Державної служби інтелектуальної власності України та закладу експертизи ДП «Український інститут промислової власності»

[до змісту](#)

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

3. ЦИВІЛЬНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Закон

*Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо сплати судового збору)
На дату підготовки дайджесту закон не був підписаний Президентом України.*

Закон був прийнятий парламентарями 19.09.2013 р. Ним передбачається внесення змін до Кодексу про адміністративні правопорушення в Україні та Закону «Про судовий збір».

Зокрема, встановлено що у випадку винесення судом постанови про накладення адміністративного стягнення, особою, на якою накладено таке стягнення сплачується судовий збір у розмірі 0,03 мінімальної зарплати.

Крім того, встановлено диференційований розмір судового збору за подання позовів про відшкодування моральної шкоди, який ставиться у пряму залежність від розміру ціни позову.

Також вводиться судовий збір за подання до господарського суду заяв кредиторів які звертаються з майновими вимогами до боржника після порушення справи про банкрутство.

Більш детальний аналіз цього Закону буде проведено після підписання Президентом та опублікування.

[до змісту](#)

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Постанова N 365 від 16.09.2013 р

Про порядок надходження коштів в іноземній валюті на поточні рахунки фізичних осіб в межах України

Нацбанк встановив, що надходження коштів в іноземній валюті в межах України на поточний іновалютний рахунок фізособи (резидента або нерезидента) мають здійснюватися виключно шляхом переказу коштів в іновалюті з іншого власного рахунку або шляхом внесення готівки власником рахунку. Будь-які інші варіанти зарахування іновалюті на рахунки фізосіб заборонені, а адресат таких надходжень отримує лише їх гривневий еквівалент.

Однак виключення зі встановленої вимоги НБУ все ж таки передбачив, зауваживши, що нововведені правила не поширюються на такі операції:

- із зарахування процентів, нарахованих за залишком коштів на власному поточному або вкладному (дезитному) рахунках;

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

- з казначейськими зобов'язаннями України та облігаціями внутрішньої державної позики;
- з купівлі-продажу, обміну (конвертації) інвалюти у випадках, встановлених законодавством України, в т.ч. нормативно-правовими актами НБУ;
- з валютою, одержаною в порядку спадкування;
- за договорами дарування;
- з повернення коштів (помилково перерахованих або надмірно сплачених).

На час дії цієї постанови інші нормативно-правові акти Національного банку України діють у частині, що не суперечить цій постанові.

[до змісту](#)

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Лист № 18-111/10879 від 29.08.2013 р.

Про роз'яснення стосовно дотримання фізичними особами вимог законодавства щодо проведення розрахунків у безготівковій формі за договорами купівлі-продажу, що підлягають нотаріальному посвідченню, на суму більше 150000 гривень

У зв'язку з набранням чинності 1 вересня 2013 року постановою правління НБУ «Про встановлення граничної суми розрахунків готівкою» від 06.06.2013 р. № 210 фізособи можуть здійснювати готівкові розрахунки за договорами купівлі-продажу, які підлягають нотаріальному посвідченню, в розмірі, що не перевищує 150000 грн.

Незважаючи на надане ЦК України право НБУ обмежувати готівкові розрахунки, вважаємо, що своїм роз'ясненням центральний банк децю вийшов за межі наданих йому повноважень. Так, на нотаріуса покладено не властиві для нього функції контролюючого органу, а сторони обмежені у свободі визначення ними умов договору купівлі-продажу, зокрема, права відчуження з відстрочкою чи розстрочкою платежу

У випадку якщо сума договору перевищує граничний розмір готівкового розрахунку, на думку НБУ, нотаріус має здійснювати посвідчення такого договору після того, як переконається, що сторонами дотримано вимогу про проведення розрахунків у безготівковій формі.

У безготівковій формі мають здійснюватися платежі на загальну суму договору незалежно від розміру кожного платежу.

Крім цього, НБУ зауважив, що безготівкові розрахунки фізособи мають право здійснювати шляхом перерахування коштів із

поточного рахунку на поточний рахунок, унесення та/або перерахування коштів на поточний рахунок отримувача (у тому числі у депозит нотаріуса на окремий поточний рахунок у національній валюті).

[до змісту](#)

4.СУДОВА ПРАКТИКА

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Правовий висновок у справі № 6-63цс13 (про підтвердження передання грошей за договором позики)

Здійснюючи перегляд справи внаслідок неоднакового застосування судами норм матеріального права ВСУ дійшов висновку, що письмова форма договору позики внаслідок його реального характеру є доказом не лише факту укладення договору, але й факту передачі грошової суми позичальнику.

Договір позики є двостороннім правочином, а також він є одностороннім договором, оскільки після укладення цього договору всі обов'язки за договором позики, у тому числі повернення предмета позики або рівної кількості речей того ж роду та такої ж якості, несе позичальник, а позикодавець набуває за цим договором тільки права.

За своєю суттю розписка про отримання в борг грошових коштів є документом, який видається боржником кредитору за договором позики, підтверджуючи як його укладення, так і умови договору, а також засвідчуючи отримання боржником від кредитора певної грошової суми або речей. ВСУ зазначив, що суди, досліджуючи боргові розписки чи договори позики, повинні виявляти справжню правову природу укладеного договору незалежно від найменування документа і залежно від установлених результатів робити відповідні правові висновки.

[до змісту](#)

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Правовий висновок у справі № 6-79цс13 (про визнання недійсним договорів та визнання права власності)

Нагадаємо, що відповідно до вимог процесуальних кодексів, правові висновки ВСУ щодо застосування норм матеріального права, є обов'язковими для застосування у подібних правовідносинах для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить зазначену норму права, та для всіх судів України.

У справі предметом якої був спір щодо розпорядження майном фізичною особою – підприємцем, яке придбане та використовується в його підприємницькій діяльності з метою одержання прибутку, ВСУ зробив правовий висновок, що встановивши факт оформлення права приватної власності приватного підприємства та видачі йому свідоцтва про право власності на нежиле приміщення, суд касаційної інстанції безпідставно своїм рішенням змінив правовий режим майна приватного підприємства як спільного сумісного майна подружжя, оскільки з моменту внесення майна до статутного фонду підприємство є єдиним власником майна і це майно не може одночасно перебувати у власності інших осіб.

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Вересень 2013

Навіть у разі передання подружжям свого спільного сумісного майна до статутного фонду приватного підприємства, заснованого одним із них, майно переходить у власність цього підприємства, а в іншого з подружжя право власності на майно (тобто речове право) трансформується в право вимоги (зобов'язальне право), сутність якого полягає у праві вимоги виплати половини вартості внесеного майна в разі поділу майна подружжя (а не право власності на саме майно) або право вимоги половини отриманого доходу від діяльності підприємства, або половини майна, що залишилося після ліквідації підприємства.

Дмитро Денісов

Партнер, адвокат
АК «Правочин»

Сергій Римар

Радник АК «Правочин»,
адвокат

З будь-яких питань, що пов'язані із текстом цього дайджесту, прохання звертатися за електронною адресою: info@pravochin.com.ua